

بلا تکلیفی در تصویب طرح تفصیلی و ممنوعیت ساخت و ساز در محله فردوسی باعث سکونت مردم در خانه های پרוصله پینه شده است

اینجا شهر نشد که نشد

⚠️ برای تخریب پای کارند. برای ساختن نه!

⚠️ توسعه محله، گروگان آینده نامعلوم

باقدم زدن در کوچه های اسلامیة بابناهای قدیمی ای مواجه می شویم که برخی عمر چهل ساله دارند و نیاز به بازسازی یا تخریب آن ها مینماید. خانه هایی کاهگلی هم هستند و بیش از پنجاه سال عمر دارند. صاحب یکی از این خانه های قدیمی محمود شریف است. این عضو شورای اجتماعی محله فردوسی ماراتا داخل حیاط خانه اش همراهی می کند. او می گوید: عمر این خانه در زمان سکونت پدرم در اینجا تمام شده بود. اما چون اجازه نوسازی به ما نمی دهند، مجبوریم با این وضعیت ادامه دهیم. شریف ادامه می دهد: اگر الان در محله همراه شویم، می توانم حدود بیست یا سی خانه را با این وضعیت به شما نشان دهم. خیلی از این خانه ها با وصله پینه سراپا هستند و وضعیت خطرناکی دارند. کدام عقل و منطق می گوید ما باید در این شرایط زندگی کنیم؛ چون قرار است میراث فرهنگی از این فضا در زمانی نامشخصی استفاده کند؟ ما اصلا نمی دانیم این بلا تکلیفی به چه دلیل است. میراث فرهنگی می گوید ما اجازه ساخت و ساز را در بعضی محلات داده ایم. شهرداری هم می گوید به زودی درست می شود. اما هیچ وقت ما نتوانسته ایم مجوزی برای ساخت و ساز بگیریم. یک آهن غیرمجاز هم اگر علم کنیم، می آیند و تخریب می کنند. برای تخریب همه پای کارند ولی برای مجوز دادن و ساختن، کسی محله ما را گردن نمی گیرد.

عضو شورای اجتماعی محله فردوسی می گوید: یک نفر مسئول بیاید جواب ۳ هزار خانواده را در این محله بدهد. به همه نهادهای این مملکت نامه برده ایم اما بعد از دو دهه هنوز سر خانه اول هستیم. سال هاست در این کشور انواع وام های نوسازی ساختمان برای محدوده شهری و روستایی عرضه می شود اما دست اهالی محله فردوسی از این وام ها و امتیاز ها کوتاه است.

برای بررسی درخواست های اهالی محله فردوسی، با مجید آراسته در توس سفلا و اسفندیان همراه می شویم. او با تاریخ توس و همچنین کمبود ها و مشکلات محله به خوبی آشناست. این شهروند در ابتدا تعریف می کند: در دو یا سه دهه اخیر، ارگان های مختلف مانع از توسعه این محدوده از شهر شده اند و می گویند به خاطر میراث فرهنگی و آینده این محله است؛ این چه آینده ای است که قرار است بافت محلی را در وضعیت قدیمی و کهنه نگه دارد؟

آراسته ادامه می دهد: سال ۱۳۹۲ که محله فردوسی و کل محدوده توس به شهرداری و فضای شهری الحاق شد، حرف از این بود که قرار است اینجا توسعه پیدا کند و ساخت و ساز راه بیفتد، اما الان دوازده سال است که این شرایط را داریم و هیچ اتفاق مثبتی رخ نداده است. همیشه هم به ما می گویند باید طرح تفصیلی بیاید. این چه طرحی است که وزارت راه و شهرسازی، میراث فرهنگی، شهرداری و استانداری نمی توانند آن را جمع کنند؟ عضو شورای اجتماعی محله فردوسی که از این شرایط ناراضی و تاحدودی عصبانی هست، می گوید: خیلی از مردم اینجا آبرو مند هستند، خانه دارند. ملک دارند اما نمی توانند آن را نوسازی کنند و این برای آن ها در حضور مهمان و دوست و آشنا مایه خجالت شده است. مادر همین محله، خانه هایی داریم که ساکنانش در این شب ها یاد سرمایی خوابند یا خانه خود را با بخاری نفتی گرم می کنند، چرا؟ چون غیرمجاز ساخته اند و شرکت گاز به این دلیل به آن ها اشتراک نمی دهد.

مجید آراسته در ادامه می گوید: آخر مگر شهرداری و ارگان های مربوطه راهی جز ساخت و ساز غیرمجاز برای مردم گذاشته اند؟ شهرداری قرار بود بافت این محدوده را مانند شهر اداره کند. اما اینجا با این شرایط شهر نشد.

سید مصطفی بهشتی در یک کوچه، خانه های قدیمی به هم تکیه داده اند؛ خانه هایی که نمای بیرونی آن ها کاهگل است. در کوچه ای دیگر با خانه های در حال ساختی مواجه می شویم که روی آن ها تابلو بزرگ «پلمب» نصب شده است. در معبری دیگر هم می توان ساختمان هایی را دید که مدت زیادی است نیمه کاره مانده اند. این شرایط، حاصل فریز شدن بافت مسکونی و بن بست ساخت و ساز قانونی در محله فردوسی از حدود دو تا سه دهه قبل است.

این محله از چهار هسته جمعیتی تشکیل شده است: اسفندیان، توس علیا، توس سفلا و اسلامیة در بافت این محله کهن قرار می گیرند. محله ای با جمعیت حدود ۱۰ هزار نفر که قریب سه دهه است با مشکلات پرشماری در حوزه ساخت و ساز مواجه است. در این مدت به ساکنان، مالکان و سرمایه گذاران اجازه ساخت بنا داده نشده است و در یک دهه اخیر همه امور این حوزه و صدور مجوزات به طرح راهبردی توس و در ادامه طرح تفصیلی این محدوده گره خورده است؛ طرحی که هنوز هم از آن خبری نیست. الحاق این محدوده به فضای شهری در دوازده سال قبل تر هم دردی از اهالی دوانکرده و به اعتقاد خیلی از آن ها هویت میراث فرهنگی توس، روند کار و یافتن راهی برای صدور جواز ساخت و ساز را کند کرده است. حالا اهالی قدیمی از شرایط خسته اند، دیگر هیچ پاسخی آن ها را راضی نمی کند. زیرا گمان می کنند رفع دغدغه ساکنان توس، برای مجموعه مدیریت شهری و ارگان های دولتی اولویت ندارد.

